

VOORNE IN VERANDERING

September 2017

Strategische Agenda Voorne

1. Inleiding

De gemeenteraden van Brielle, Hellevoetsluis en Westvoorne hebben eind januari 2017 kennis genomen van het (concept-) bedrijfsplan voor de werkorganisatie Voorne “Eenheid in verscheidenheid”. De raden hebben unaniem geoordeeld dat het bedrijfsplan een goede uitwerking geeft aan de ambtelijke fusieorganisatie.

Tegelijkertijd is de door de raden de wens uitgesproken te komen tot een verdere beleidsafstemming op Voorne als belangrijk uitgangspunt voor het bereiken van efficiency. Daarbij is dat gestreefd dient te worden naar uniformering van beleidskaders waar mogelijk, met respect voor de lokale identiteit.

De door de gemeenteraden gewenste beleidsafstemming ondersteunt de missie en visie van de werkorganisatie Voorne. De missie spreekt van optimale dienstverlening aan inwoners en professionele ondersteuning van de besturen. De visie geeft aan dat de meer efficiënte en effectieve inzet van menskracht en middelen tot doel heeft de versterking van de eigen en gezamenlijke kwaliteit en bestuurskracht.

Vooropgesteld: door de gemeenten Brielle, Hellevoetsluis en Westvoorne wordt al veel en goed samengewerkt. Maar deze samenwerking kan en zal worden geïntensiveerd en versterkt door de ambtelijke fusie.

De vorming van één gezamenlijke werkorganisatie Voorne betekent een kans voor een gezamenlijke doorontwikkeling naar een toekomstbestendige, flexibele en opgavengerichte organisatie. Een organisatie die “van buiten naar binnen werkt”, waardoor inwoners, ondernemers en andere stakeholders centraal komen te staan. Die versterking van de ambtelijke organisatie zal zichtbaar worden in cultuur, houding en gedrag. In de dienstverleningsvisie zal deze klantgerichte ontwikkeling naar excellente dienstverlening verder uitgewerkt worden.

De nieuwe werkorganisatie creëert met deze organisatieontwikkeling en bedrijfsintegratie de randvoorwaarden voor beleidsmatige versterking:

- in de werkorganisatie werken we aan een meer procesgeoriënteerde organisatie: dat biedt meer synergievoordelen, uniformiteit, transparantie, duidelijkheid, snelheid en service aan inwoners en ondernemers;
- in de werkorganisatie hanteren we ook voor de inhoudelijke samenwerking gezamenlijk het perspectief van Voorne, zodat we ambtelijk en bestuurlijk een sterkere speler worden in de regionale samenwerkingsverbanden, zoals Voorne-Putten en de MRDH.
- in de werkorganisatie gaan we systematisch en procesmatig werken aan de beleidsafstemming en harmonisatie van bestaand beleid. Zo groeit gestructureerd de efficiëntie en effectiviteit van Voorne.

- nieuw beleid zien we van meet af aan in het perspectief van Voorne. Dat geeft bestuurlijke focus, kracht en élan, en toont daarmee de bestuurlijke meerwaarde van onze ambtelijk samengaan.

In deze Strategische Agenda schetsen wij de mogelijkheden voor harmonisatie van bestaand beleid en geven wij een eerste aanzet voor de Strategische Koersbepaling voor Voorne.

2. Beleid: integratie, harmonisatie, afstemming

Op aangeven van de gemeenteraden, heeft de afgelopen maanden een inventarisatie plaatsgevonden van de *mogelijkheden* voor beleidsintegratie, harmonisatie en afstemming op Voorne. Binnen de in te richten portefeuillehoudersoverleggen Voorne worden de mogelijkheden voor harmonisatie en integratie onderzocht en geprioriteerd.

In bijlage 1 (grafische weergave) en 2 (uitgewerkte matrix) zijn deze mogelijkheden schematisch weergegeven. Systematisch bekijken we met name in de komende raadsperiode waar verdere afstemming, harmonisatie en integratie mogelijk en in het belang van Voorne is.

In de matrix is per beleidsonderdeel aangegeven waar op beleidsonderdelen al wordt samengewerkt op het niveau van Voorne-Putten of op MRDH-niveau. Voor die onderdelen is afstemming, harmonisatie of integratie op het niveau van Voorne zeker van belang om als Voorne een sterke(re) speler in de regio te kunnen zijn.

Het bestaande beleid is voor een groot deel geïnventariseerd. In de bijlagen 1 en 2 wordt per beleidsdomein aangegeven waar kansen voor versterking door verdere samenwerking liggen. Aansluitend bij het Bedrijfsplan “Eenheid in verscheidenheid” gaat de inventarisatie in op de hoofddomeinen Wonen, Werken en Leven, maar wordt ook gekeken naar interne processen en procedures: inkoop en aanbesteding, juridische kwaliteitszorg, bestuur- en managementondersteuning.

Processen, procedures, verordeningen worden waar mogelijk geharmoniseerd, waarbij lokaal maatwerk in de uitvoering mogelijk blijft.

Harmonisatie van processen, procedures en verordeningen betekent voor de “klanten” van de gemeenten (inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties) meer duidelijkheid, eenduidigheid en snelheid. En ook dat is onderdeel van de excellente dienstverlening waar de werkorganisatie Voorne naar streeft.

De inventarisatie (matrix, bijlage 2) geeft als onderverdeling in bestaand beleid, waarvoor mogelijkheden worden gezien voor integratie, harmonisatie, afstemming.

Wonen

- ruimtelijke kwaliteit
 - o landschapstafel Groene Hart Voorne MRDH
 - o Noordrand
 - o Omgevingsvisie/implementatie Omgevingswet
 - o Centrale inkoop/aanbesteding (bijv. speelvoorzieningen)
- stedelijke ontwikkeling
 - o Woonvisie
 - o Huisvesting kwetsbare doelgroepen (o.a. zorgwoningen)
 - o Taakstelling statushouders
 - o Bedrijfsterreinen
- Stedelijk beheer
 - o Visie wijkaanpak
 - o Handhavingsbeleid
- Duurzaamheid
 - o Grondstoffenbeleid
 - o Duurzaam bouwen
 - o Energietransitie
 - o klimaatadaptatie

Werken

- Werk en inkomen
 - o Arbeidsontwikkelbedrijf 2^e fase
 - o Arbeidsmarktbeleid
 - o Onderwijs en arbeidsmarkt
 - o Minimabeleid
- Economische ontwikkeling
 - o Economisch beleid
 - o Economisch en toeristisch profiel
 - o Toerisme en recreatie
 - o City- en regiomarketing
 - o Evenementenbeleid
- Economisch beheer
 - o Recreatiegebieden
 - o Havens en stranden
 - o Accountmanagement/ondernemersloket
 - o Detailhandelsbeleid
 - o Horecabeleid
- Bereikbaarheid
 - o Openbaar Vervoer
 - o Doelgroepenvervoer
 - o Ontsluiting en bereikbaarheid Voorne
 - o Hollandse Banen
 - o N57

Leven

- Eigen Kracht / burgerkracht
 - o Doorontwikkeling transformatie 0-de lijn
 - o Jongerenparticipatie / kadernota jeugd- en jongeren
 - o Participatiebeleid
 - o Integratiebeleid
 - o Vrijwilligersbeleid
- Zorg en begeleiding
 - o Beleid en verordening Jeugdhulp
 - o WMO-beleidsplan en verordening
 - o Beleid VGZ
 - o Aanpak Verwarde Personen
 - o Mantelzorgbeleid
- Onderwijs en ontwikkeling
 - o onderwijshuisvestingsbeleid
 - o Beleid peuter- en kinderopvang
 - o Leerlingenvervoer
- Maatschappelijke Voorzieningen
 - o Museaal beleidsplan
 - o Cultuurbeleid
 - o Streekarchief
 - o Subsidiebeleid (ASV)
 - o Sportbeleid

Bestuur en Organisatie

- Openbare Orde en Veiligheid
 - o Algemene Plaatselijke Verordening (APV harmonisatie met lokale accenten)
 - o Integraal Veiligheidsbeleid
 - o Crisisbeheersing
 - o Aanpak Veilig Wonen en Leven (heling en brandveiligheid)
 - o Aanpak Ondernijning
 - o Positionering burgemeesters in eigenstandige taken/bevoegdheden
 - o Evenementen vergunningenbeleid
- Inkoop en aanbesteding
 - o Inkoopbeleid, inkoopprotocol, inkoopvoorwaarden

- Juridische Kwaliteitszorg
 - o Bezwaar en beroep
 - o Juridische mede-advisering
- Bestuur- en managementondersteuning
 - o Organisatieontwikkelmodel, sturingsvisie
 - o Synchronisatie collegeprogramma's
 - o Integriteitsbeleid, incl. social media

Het proces van beleidsharmonisatie is onderverdeeld in de processtappen:

- inventariseren (zie matrix, kan nog verder verfijnd worden)
- prioriteren (waarom urgent, planning, capaciteitsplanning)
- vergelijken (verschillen/knelpunten, evaluatie, nieuwe ontwikkelingen)
- adviseren (harmonisatievoorstel: overnemen, nieuw, intrekken)
- opstellen (geharmoniseerd voorstel, lokaal vast te stellen)

Het bestaande, huidige beleid wordt verder geïnventariseerd en bezien op harmonisatie. Binnen de portefeuillehoudersoverleggen Voorne worden de mogelijkheden voor harmonisatie en integratie onderzocht en geprioriteerd. Systematisch wordt met name in de komende raadsperiode onderzocht of verdere afstemming, harmonisatie en integratie in het belang van Voorne is. Daar waar mogelijk én wenselijk worden initiatieven genomen.

Deze systematische bestuurlijke benadering geeft focus voor de nieuwe werkorganisatie, en biedt bestuurlijk alle mogelijkheid voor behoud van lokale uitwerking van geharmoniseerd beleid. Deze werkwijze wordt verder uitgewerkt in de besturingsvisie. Deze visie zal in de komende periode worden vervaardigd.

Als tweede procesafspraken wordt gehanteerd dat bij elk nieuw beleidsdocument, evenals bij evaluatie van bestaand beleid in het desbetreffende portefeuillehoudersoverleg Voorne wordt bezien en bepaald in hoeverre dit beleidsonderwerp of -thema zich leent voor beleidsintegratie, -harmonisatie of -afstemming voor de drie gemeenten.

De beide procesafspraken leiden tot bespreking en standpuntbepaling in de (gezamenlijke) colleges en periodieke voortgangsrapportage aan de (gezamenlijke) gemeenteraden. Dit kan worden gezien als de derde procesafpraak in het kader van de door de raden gevraagde verdere beleidsafstemming.

3. Strategische Koersbepaling

De vorming van een klantgerichte, efficiënte en effectieve organisatie (beleidsharmonisatie/afstemming) geeft absoluut een meerwaarde voor de inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en andere stakeholders van de drie op Voorne samenwerkende gemeenten. De werkorganisatie Voorne draagt daaraan bij, maar versterkt niet per definitie de bestuurskracht van de gemeenten. Terwijl juist deze bestuurskrachtversterking een van de belangrijkste doelen is van de intensivering van de samenwerking op Voorne.

Hoe maken we als gemeenten samen het verschil? Hoe versterken wij onze bestuurskracht? We maken het verschil met een heldere ambitieuze koersbepaling voor Voorne. Deze paragraaf geeft een houtskoolschets voor deze Koersbepaling. Gebruikmakend van de unieke kenmerken en kwaliteiten van Voorne, en met een heldere blik op de toekomst, maken we Voorne in alle opzichten tot Voorland Voorne!¹ Een voorland, dat meteen ook laboratorium en voorbeeld is voor ontwikkelingen elders in regio, provincie of rijk. Deze ambitie leggen we vast in een gezamenlijke Strategische Koersbepaling Voorne.

Samenlevingsagenda

Als de gemeenteraden in het najaar van 2017 kunnen instemmen met de geschetste ontwikkellijnen voor Voorne, kunnen de gemeentebesturen de maanden daarna op basis van deze Koersbepaling in gesprek met hun (gezamenlijke) partners, ondernemers, maatschappelijke instellingen en natuurlijk de inwoners. Zijn de voorgestelde ontwikkellijnen ook voor hen van betekenis? Waar zien we gezamenlijke kansen, uitdagingen? Is de Strategische Koersbepaling voldoende basis voor een gezamenlijke Samenlevingsagenda Voorne?

De uitkomst van die gesprekken kunnen vervolgens gebruikt worden als input voor de vorming van de individuele collegeprogramma's en het gemeenschappelijke programma. Zo wordt een basis gelegd voor een krachtig Voorne.

De doorwerking en concretisering van de Strategische Koersbepaling en de Samenlevingsagenda Voorne kan vervolgens worden besproken en opgepakt met partners als de Economic Board VP, provincie Zuid-Holland, de MRDH, Goeree-Overflakkee, de Hoeksche Waard e.d.

De Strategische Koersbepaling Voorne richt zich op de gezamenlijke ambitie, waarbij het primaire doel is de versterking van positionering in de regio en (mede daardoor) versterking van de bestuurskracht.

Met een Strategische Koersbepaling wordt gezamenlijk een strategische ambitie en visie voor Voorne vastgesteld, waardoor een gezamenlijk profiel wordt bepaald, en waarmee innovatie en kansen beter worden benut door een sterke samenwerking met inwoners, ondernemers en andere stakeholders.

¹ voorland: in of aan zee gelegen stuk land / bestemming/ toekomst/ gebied waar goederen vandaan komen / gebied dat vooroploopt in ontwikkeling

Input radenbijeenkomst mei 2017

Op 31 mei 2017 zijn de mogelijkheden voor de strategische koers van Voorne verkend in een radenbijeenkomst.

In bijlage 3 is de opbrengst van de radenbijeenkomst van 31 mei 2017 bijeengebracht.

De gemeenteraden van Voorne hebben op 31 mei 2017 uitgesproken dat Voorne duurzaam moet zijn op alle facetten van wonen, werken en leven. De groene uitstraling van Voorne wordt hierdoor versterkt.

Vanuit die richtinggevende uitspraak komen we tot de volgende filosofie, als toekomstgericht handelingsperspectief voor Voorne:

De gemeenten van Voorne willen

- ***gebruikmaken van de unieke kenmerken en kwaliteiten van Voorne,***
- ***beperkingen opheffen en/of veranderen in kansen,***
- ***met een open blik kijken naar onontkoombare ontwikkelingen en trends***
- ***en daarbij toekomstgericht handelen***

Gebruikmaken van de unieke kenmerken en kwaliteiten van Voorne

- Ligging aan de zee
- Ligging aan recreatief binnenwater: Haringvliet, Brielse Meer, Oostvoornse Meer.
- Ligging direct naast de grootste haven van Europa
- Ligging centraal in de Zuidwestelijke Delta
- Historische steden in renaissancepolders
- Ruimte voor agrarische ontwikkelingen, land- en tuinbouw
- Ruimte voor ontwikkeling en werk
- Ruimte voor wonen en leven
- Kleinschaligheid

De beperkingen en risico's van het leven op een eiland opheffen of veranderen in kansen

- Bereikbaarheid / uitgaande pendel
- Afhankelijkheid bruggen en tunnels
- Beperkt wegennet op het eiland
- Beperkte OV-mogelijkheden
- Seizoensdrukke
- Industriële veiligheidsrisico's
- Waterveiligheid
-

Met een open blik kijken naar onontkoombare ontwikkelingen en trends

- De kustlijn verschuift
- De haven transformeert
- Het klimaat verandert
- De (metropool)regio wordt steeds belangrijker
- De transformatie van de haven vraagt ruimte voor onderzoek, testen en doorontwikkeling
- Digitalisering, duurzaamheid, circulaire economie en klimaatverandering bepalen de toekomst

- Mobiliteit verandert onder invloed van duurzaamheid en digitalisering
- Land- en tuinbouw verandert onder invloed van duurzaamheid, circulaire economie en digitalisering
- Klimaatverandering vereist klimaatadaptatie
- Meer aandacht voor decentralisatie, kleinschaligheid en korte ketens

Vanuit de filosofie dat we kansen benutten en toekomstgericht handelen, profileert Voorne zich, met al zijn unieke kenmerken en kwaliteiten, als een prachtig en kansrijk ontwikkelgebied voor de doorontwikkeling van duurzame en innovatieve producten, diensten en omgeving.

Duurzaamheid als handelingsperspectief

Duurzaamheid is een breed begrip. Wij definiëren dat als gelijktijdige verbetering van milieu, ecologie, economie en sociale domein, zonder dat elders of in de toekomst nadelige gevolgen optreden. Duurzame economische versterking van Voorne betekent een economie die groeit met respect voor mens, milieu en maatschappij.

Circulaire economie is onlosmakelijk met duurzaamheid verbonden. Circulaire economie is een economisch systeem dat bedoeld is om herbruikbaarheid van producten te maximaliseren en waardevernietiging te minimaliseren. Reststromen zijn geen afval, maar waardevolle grondstof voor andere producten.

Voorne-Putten is eerder benoemd als de groen-blauwe oase in de delta. Daarbij zijn vooral de ruimtelijke kwaliteiten van het eiland benoemd.

Maar de groen-blauwe oase krijgt op Voorne een diepere betekenis. Op Voorne hebben we al het Green Economy Westvoorne (Innovatiezone Oostvoornse Meer), en hebben we de eerste stappen gezet naar een Beleef- en expertisecentrum Circulaire economie (met Brielle als “loket”). In Hellevoetsluis wordt een innovatief en duurzaam bedrijventerrein Kickersbloem 3 ontwikkeld. Duurzaamheid (Green Economy en Blue Economy (circulaire economie)) wordt het handelingsperspectief voor Voorne. Daarbij gaat het evenzeer om duurzame industrieterreinen, duurzame woonwijken, duurzame mobiliteit, als om duurzame recreatie of het aantrekken en faciliteren van duurzame ondernemers op Voorne.

Duurzaamheid gaat om de mensen

Blue Economy en Green Economy lijkt erg gericht op producten , diensten, geld. Maar duurzaamheid is meer.

Eén van de essentiële uitgangspunten van duurzaamheid is, dat bij de uitwerking van de gemeentelijke opgaven de gemeenschap centraal wordt gesteld. En ook dat sluit naadloos aan op uitspraken van de gemeenteraden op 31 mei 2017: het belang van de inwoners moet voorop staan, samenwerking met inwoners moet gestimuleerd worden, gewerkt moet worden aan saamhorigheid en verbinding in het gebied.

Voor een deel wordt de betrokkenheid van inwoners al bepaald vanuit wet- en regelgeving:

- bij gebiedsontwikkeling geeft de nieuwe Omgevingswet daarvoor bijvoorbeeld duidelijk de kaders aan. Beleidsparticipatie en medezeggenschap worden daarbij belangrijker dan ooit.

- de Participatiewet regelt sociale duurzaamheid op een andere wijze: zoveel mogelijk mensen moeten de kans krijgen om op de reguliere arbeidsmarkt in hun eigen inkomen te voorzien. Gemeenten en bedrijven moeten dat samen mogelijk maken.

Maar sociale duurzaamheid betekent ook dat we zoeken naar manieren om mensen meer te betrekken bij hun eigen leefomgeving. Hoe betrekken we onze inwoners bij ons afvalbeleid? Hoe maken we onze inwoners bewust van de prachtige voedselproducten die Voorne levert, en zoeken we gezamenlijk naar mogelijkheden voor duurzame korte ketens: van de boer naar de consument naar de reststroom-verwerking, naar de ontwikkeling van herbruikbare materialen.

Voor de werkorganisatie Voorne betekent dit een verdere uitwerking van de opgavengerichte werkwijze vanuit het uitgangspunt “van buiten naar binnen” op basis van een Strategische Koersbepaling en een Samenlevingsagenda vastgesteld door de colleges en gemeenteraden op Voorne.

4. Focus op Voorne: de Big Five

Voorne profileert zich, met al zijn unieke kenmerken en kwaliteiten, als een prachtig en kansrijk ontwikkelgebied voor de doorontwikkeling van duurzame en innovatieve producten, diensten en omgeving.

Het profiel van Voorne wordt geschetst in vijf thema's, de "Big Five".

Gesprekspartners als inwoners, ondernemers, maatschappelijke instellingen, Economic Board VP, Fieldlab SSRM, provincie Zuid-Holland, MRDH, Havenbedrijf Rotterdam, buurgemeenten, etc worden uitgenodigd en uitgedaagd om met ons de thema's verder in te vullen, aan te vullen en/of te verfijnen.

De thema's:

- 1. Gebiedsontwikkeling**
- 2. Klimaatadaptatie en duurzaamheid**
- 3. Economische ontwikkeling**
- 4. Mobiliteit**
- 5. Wonen en leven**

Bijlagen:

1. Grafische weergave beleidsafstemming
2. Matrix beleidsharmonisatie
3. Opbrengst radenbijeenkomst 31 mei 2017